

සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටකට අනුගත පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක් කරා ...

(හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ 39 වැනි සංවර්ධන රාජ්‍ය සභාවේ 2011 පෙබරවාරි මස 21 වැනි දිනට ගෙදෙයි. මේ ලිපිය ඒ ගිණිතෙහි.)

පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය (Research & Development) එකිනෙක හා ඉතා සමීපව බැඳුණ ක්ෂේත්‍ර දෙකකි. ඉතා සරළව ගත්විට සංවර්ධනය යන්නෙන් මනුෂ්‍යයාගේ යහපත සඳහා හේතු කාරක වන වෙනස් වීම් සඳහා කෙරේ. ඒ අනුව, නිෂ්පාදන අංශයෙන් පමණක් නොව සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන යනාදී වූ නොයෙකුත් සේවා සැපයීම් අංශයන්ගෙන් ද නිවාස හා නගර නිර්මාණය යනාදී ඉදිකිරීම් අංශයන්ගෙන් ද සිටින තත්ත්වයට වඩා ඉදිරියට ගමන් කිරීම සඳහා වූ වෙනසක් සංවර්ධනය යන සංකල්පය තුළ ගැබ් වේ. සංවර්ධනය වෙත ළඟා වීම සඳහා හේතු කාරක වන නිෂ්පාදන හා සේවා තත්ත්වයන් හි වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය නවීන තාක්ෂණය හා භාවිතයන් සොයා ගැනීම පිණිස පර්යේෂණ කිරීමට සිදු වේ.

පර්යේෂණ, මූලික පර්යේෂණ (Basic Research) සහ ප්‍රායෝගික පර්යේෂණ (Applied Research) වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදේ. මූලික පර්යේෂණ, මූලික විද්‍යාත්මක මූලධර්ම මත පදනම්ව ඇත. බොහෝ සතුන්ගේ එකිනෙකට වෙනස් ජාන එකතු කිරීම මගින් වැඩි දියුණු කල බොහෝ සතුන් බිහි කිරීම මෙහි දී පැහැදිලිව දිශානති පදනමක් ගනී. මෙහි දැක් වූ මූලික විද්‍යාත්මක මූලධර්ම මනුෂ්‍ය ජීවිතය වඩාත් යහපත් තත්ත්වයන්ට පත්කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳව කරනු ලබන පර්යේෂණ ප්‍රායෝගික පර්යේෂණ වේ. මෙහි දී ඉහත දැක් වූ මූලික විද්‍යාත්මක මූලධර්ම පදනම් කර ගනිමින් බිහිකර ඇති තාක්ෂණය හා භාවිතයෙන් මිනිසුන් අතර භාවිතය ඒ හා සම්බන්ධ ගැටළු මෙන් ම එහි ප්‍රතිඵල යොදාගෙන ගවේෂණය කිරීමක් ප්‍රායෝගික පර්යේෂණ ගතයට ඇතුළත් වේ.

කාර්මික විප්ලවයෙන් පසු බටහිර ලෝකයෙහි ඇති වූ විද්‍යා හා තාක්ෂණික දියුණුවත් එහි ප්‍රතිඵලත් යටත්-විජිතවාදය ව්‍යාප්ත වීමත් සමග දියුණු වෙමින් පවත්නා රටවලට ද අත්විඳීමට හැකි විය. විශේෂයෙන්ම, බටහිර රටවල විසින් අවසන් පරමාර්ථය කුමක් වුවත් තම රටවල බිහි වූ නව තාක්ෂණික ක්‍රම හා සංවර්ධන උපක්‍රම යොදාගෙන තම අතසක යටතේ පැවති රටවලට යම් තරමකට ව්‍යාප්ත කළහ. බොහෝමයක් සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල විසිවන ශත වර්ෂයේ මැද භාගය පමණ වන විට හෝ ඉන් පසුව නිදහස ලැබීමෙන් අනතුරුව වුවත් බටහිරින් ආනයන කරන ලද තාක්ෂණය හා සංවර්ධන උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීම අත්හැර නැත. වග විභාගයකින් තොරව ඒවා දිගටම භාවිතා කළ හ. එසේ වුව ද, ඒවා බොහෝමයක් ඒ ඒ රටවල සමාජ හා

සංස්කෘතික වටපිටාවන්ට උචිත නොවූ බැවින් එමගින් ඉහළ ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීමට නො හැකි විය.

ඉහත දැක් වූ වටපිටාව තුළ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවලට උචිත වූ ඔවුන්ගේම වූ පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක අවශ්‍යතාව කෙරෙහි විද්වතුන්ගේ හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගේ අවධානය සැලකිය යුතු ලෙස යොමු විය. ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලූව ද මෙය ඒ ආකාරයේම විය. විශේෂයෙන්ම, ගොවිජන හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ ප්‍රායෝගික පර්යේෂණ (Applied Research) ක්ෂේත්‍රයෙහි පැවති පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක හෝ එවැනි පර්යේෂණ සඳහා දීර්ගත්වන, මැදිහත්වන ආයතනයක් නො පැවතීමේ හිඳුස දැඩිව දැනෙන්නට විය. මේ හේතුව නිසා මූලික පර්යේෂණ මගින් සොයාගත් දැනුම, තාක්ෂණය, ග්‍රාමීය සංවර්ධන විධි ක්‍රම ග්‍රාමීය ගොවි ජනතාවට එල ප්‍රයෝජනය වන ආකාරයෙන් භාවිතයට ගැනීමට අවශ්‍ය නිවැරදි තීරණ ගැනීමට අපහසු විය. එවැනි දැනුම, තාක්ෂණය හා භාවිතයන් ජනතාව වෙත ගලා යාමත්, ඔවුන් ඒවා භාවිතයට යොමු වීමත්, ඒවායින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ඉලක්ක ගත ප්‍රතිලාභීන් වෙත නිසි පරිදි ලැබීමත් සමාජ, ආර්ථික පමණක් නොව ආයතනික හා සංස්කෘතික කරුණු වල බලපෑම මත තීරණය වේ.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය (මුල් යුගයේ දී ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය) පිහිටුවීම ඉහත දැක් වූ ආකාරයේ පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක් නොමැති කමේ හිඳුස පිරවීමට දරනු ලැබූ ප්‍රයත්නයකි. මෙම ලිපියෙන් උත්සාහ ගනු ලබන්නේ එම උත්සාහය යම් තරමකින් හෝ මල්එල ගෙන ඇත්දැයි විමසා බැලීමට ය. මෙහි දී මෙරට සමාජ, සංස්කෘතික, ආර්ථික හා ආයතනික කරුණු පිළිබඳව පූර්ව විමර්ශනයකින් තොරව ක්‍රියාත්මක කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ජනපද පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙලත් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ දායකත්වය ඇතිව පූර්ව අත්හදා බැලීම් සහිතව ක්‍රියාත්මක කර ඇති ප්‍රධාන වාර්මාර්ග යෝජනා ක්‍රමයන්හි ගොවි සංවිධාන පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙලත් උදාහරණ ලෙස සැලකිල්ලට ලක් කෙරේ.

ගොවි ජනපද පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙල ජෛය සංවර්ධන ක්‍රමෝපායයක් ලෙස 1930 දශකයේ මුල් වකවානුවේ සිට පටන් ගැනුණ ද විවිධ අවස්ථාවන්හි දී ඒ සඳහා විදේශීය තාක්ෂණය, දැනුම හා අරමුදල් භාවිතයට ගෙන ඇත.

1940 දශකයේ දී ආරම්භ කරන ලද මෙරට ප්‍රථම බහු කාර්ය ජනපද යෝජනාක්‍රමය වූ ගල්ඔය ව්‍යාපාරය එසේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍යයේ ආධාර හා මහ පෙන්නීම යටතේ ඉදිකරනු ලැබුවකි. ඇමෙරිකාවේ වෙනසී වැලි යෝජනා ක්‍රමය අභ්‍යන්තර ගත් මේ යටතේ පදිංචි කරුවා ඇති ගොවි පවුල් සංඛ්‍යාව අති විශාල වන අතර ඔවුන් තෝරා ගැනීමේ දී සමාජ වටපිටාව (ජාතිය, ආගම, කුලය) සංස්කෘතික පසුබිම හා තරාතිරම වැනි කරුණු කෙරෙහි එතරම් සැලකිල්ලක් දක්වා නොමැත. විවිධ ප්‍රදේශ වලින් තෝරාගත් පුද්ගලයින් පොදුවේ පදිංචි කරුවා තිබේ. කෘෂිකර්මයෙහි වැදගත්කම කෙමෙන් කෙමෙන් ගිලිහී යන ශ්‍රමය සපයා ගැනීම ඇතුළු සියළු අවශ්‍යතා මුදල් අනුව තීරණය වන වර්තමාන සමාජයට මෙම ජනාවාස බිහිකිරීමේ පදනමෙහි එතරම් ගැටළුවක් නො පෙනෙතත් මෑතක් දක්වාම එය අසාර්ථක කටයුත්තක් ලෙස සංවර්ධනයවීදීහු හුවා දැක් වූහ. විවිධ ප්‍රදේශ වලින් පැමිණි විවිධ ජාති, ආගම් හා කුල වලට පමණක් නොව විවිධ සංස්කෘතික පසුබිම වලට අයත් ජනතාව මිශ්‍ර කිරීම නිසා ඔවුන් අතර සහයෝගය හා සහජීවනය වෙනුවට ගැටුම් සහගත තත්ත්වයක් අත්විඳිනු හැකි විය. යන්ත්‍රෝපකරණ එතරම් ප්‍රචලිත නොවූ හා මිනිස් ශ්‍රමය මගින් සියළු කාර්යයන් සම්පූර්ණ කරන ලද මුල් වකවානුවල එම ජනපද ව්‍යාපාරය යටතේ පවුලකට බෙදා දී තිබූ අක්කර 5ක් තරම් වූ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයක් අක්කර 3ක් තරම් වූ ගොඩ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් එකතු වූ විශාල ඉඩම් ප්‍රමාණයක් සාර්ථකව වගා කර ගැනීම සඳහා අත්තමි හෝ අසල්වැසි ශ්‍රමය භාවිතා කර ගැනීම සැලසුම්කරුවන් විසින් අපේක්ෂිත දෙයක් විය. එසේ වුව ද සමාජ ඒකාබද්ධතාවය වෙනුවට ගැටුම් සහගත තත්ත්වයක් පැවතීම එම අපේක්ෂාව සාක්ෂාත් නොවීමට පමණක් නොව පවුල් හුදකලා බවට පත්වීමට හේතු විය. පසු භාගයේ දී, මහවැලි ව්‍යාපාරය යටතේ මෙම අඩුපාඩුව (පොකුරු, ජනාවාස ක්‍රමය ඔස්සේ සමාන අයගෙන් යුත් ගමක් හා විවිධතාවයෙන් යුත් එවැනි ගම් කිහිපයක් ඒකාබද්ධ කිරීම මත) නැති කිරීමට පියවර ගත්තත් ගොවි ජනපද සැලසුම් කිරීමේ දී හෝ මුල් වකවානුවේ දී එම අඩුපාඩුව නිවැරදි කර ගැනීමට තරම් පර්යේෂණ ක්‍රියාදාමයක් නොතිබුණි.

ඉහත අත්දැකීම් හා සැසඳීමේ දී මෑත අතීතයේ දී භාවිතයට ගත් හා ක්‍රියාත්මක බොහොමයක් තාක්ෂණයන් හා සංවර්ධන ක්‍රමෝපායයන් වඩාත් සාර්ථක කර ගැනීමට අවශ්‍ය සමාජ-සංස්කෘතික, ආර්ථිකමය, දේශපාලන හා ආයතනික කරුණු හඳුනා ගැනීමට හැකියාව ලැබී තිබේ. ඒ සඳහා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය වැනි ආයතනයක් පිහිටුවමින් ආරම්භ කරනු ලැබූ ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය මගින් ලෙස දායක වී ඇතැයි කිව හැකි ය. මේ සම්බන්ධයෙන් දියහැකි හොඳම උදාහරණයක් වන්නේ ආයතනයේ මැදිහත්

වීම මත ගල්ඔය ගොවි ජනපද ව්‍යාපාරය පදනම් කර ගනිමින් 1980 දශකය තුළ දී අත් හදා බැලීමක් ලෙස කරනු ලැබූ මහා ජනපද යෝජනාක්‍රම සඳහා උචිත සහභාගීත්ව පල කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායයක් හැටියට ගොවි සංවිධාන පිහිටුවීමේ වැඩපිළිවෙලයි. මේ යටතේ කෙත් ඇල, බෙදුම් ඇල, අතු ඇල හා ව්‍යාපාරය යනාදී විවිධ මට්ටම් නියෝජනය වනසේ තෝරාගත් ගොවි නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත සංවිධාන ජාලයක් පිළිබඳව සාර්ථකව අත්හදා බැලීමට අවස්ථාව සැලසුණි. ඊට අමතර වශයෙන් සංවිධාන බිහි කිරීමේ දී එහි සාර්ථකත්වය සඳහා බලපාන කරුණු ලෙස සාමාජිකයින්ගේ සමජාතීය බව, අවංක ක්‍රියාශීලී නායකත්වය, සංවිධානය එහි සාමාජිකයින් වැඩි පිරිසකගේ අවශ්‍යතා අනුව කටයුතු කිරීම, සංවිධානයේ ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රීය භාවය හා එදිනෙදා කටයුතු හා මූල්‍ය පාලනයේ දී ඇති විනිවිදභාවය වැනි කරුණු හඳුනා ගැනීමට හැකිවිණ. මෙම සොයා ගැනීම් මත පදනම් වෙමින් බොහොමයක් මහා ජනපද ව්‍යාපාර ප්‍රදේශ වල බිහිකර ඇති ගොවි සංවිධාන හා සහභාගීත්ව කළමනාකරණ ව්‍යුහය විශේෂයෙන්ම පල කළමනාකරණය සඳහා ගොවීන්ගේ සහභාගීත්වය ලබා ගැනීමේ ක්‍රමෝපායයක් ලෙස සැහෙන සාර්ථක බවක් පෙන්වුම් කර ඇත. ඇතැම් ප්‍රදේශ වල දුරවල නායකත්වය වැනි කරුණු නිසා සංවිධාන දුරවලට පැවතිය ද සමස්ථයක් ලෙස ගත් විට මහා ජනපද ව්‍යාපාරයන්හි මෙසේ බිහි කර ඇති ගොවි සංවිධාන සැහෙන හොඳ මට්ටමකින් ක්‍රියාත්මක වේ. සමාජ සම්පීඩකරණය සඳහාත් ජනතාව බල ගැන්වීම සඳහාත් මේවා මගින් සැලකිය යුතු සේවයක් සැලසී තිබේ.

ඉහතින් දැක් වූ ආකාරයට හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය පිහිටු වීමෙන් පසු මෙරට ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා මහ සලසන්නා වූ ප්‍රායෝගික පර්යේෂණ ක්‍රියාවලියක් නොමැතිකමේ අඩුව සැහෙන දුරකට සැපිරී ඇතැයි කිව හැකි ය. එය ආයතනය නියැලී සිටින කෘෂි හා ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථම කෙරෙන අත්හදා බැලීම් (නියමු ව්‍යාපෘති) මගින් පමණක් නොව, ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘතීන්හි බලපෑම් හා සාර්ථක අසාර්ථක භාවයට හේතු ගවේෂණය කිරීම තුළින් ද සැපිරෙන බව අවධාරණය කල යුතු ය. මේ අනුව බලන විට ආයතනය පිහිටුවීම තුළින් අපේක්ෂා කරනු ලැබූ ඊටට, දේශයට ඔබින පර්යේෂණ ක්‍රියාදාමයක් අවශ්‍යතාව කරා එය පියනගමින් පවතින බව වැඩිදුරටත් සඳහන් කළ හැකි ය.

ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි
අංශ ප්‍රධාන/අධි පර්යේෂක
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
 පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය.